

STADSPIRATEN

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

INHOUD

_ INTRO

_ WAT IS STADSPIRATEN?

_ ZO VERLOOPT STADSPIRATEN

_ STAPPENPLAN VOOR JEUGDWERKERS

_ STAPPENPLAN VOOR CULTUURHUIZEN

_ BIJLAGEN:

1. Checklist voor ontmoeting jeugdwerker en cultuurhuis
2. Hoe speel je het **STADSPIRATEN** kaartenspel?
Handleiding en voorbereiding
3. Voorbeeld voor een nagesprek met de kinderen
4. **STADSPIRATEN** lidkaart
5. Voorbeeldbrief om in de schatkist te verstoppen
6. Evaluatie sjabloon jeugdwerk & cultuurhuis
7. Voorbeeld communicatie

Ik ben een
STADSPIRAAT!

INTRO

STADSPIRATEN is een methodiek voor cultuurbezoek in jeugdwerkverband. Als **medewerker van een cultuurhuis** ga je met dit pakket stap voor stap aan de slag en trek je meer “stadspiraten” (kinderen in kansarme en kwetsbare situaties) in je cultuurhuis aan. Als **jeugdwerker** kan je met dit pakket naar een cultuurhuis stappen om samen een traject uit te zetten.

STADSPIRATEN is een muzisch instrument om met kinderen te werken in de eigen buurt en nadien een bezoek te brengen aan een cultuurhuis.

STADSPIRATEN is een samenwerking tussen CultuurNet en BOUGIE met de steun van de Vlaamse Overheid.

STADSPIRATEN liep al enkele jaren als een intensief begeleidingstraject, nu kan je ook zelfstandig aan de slag met deze handleiding.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

WAT IS STADSPIRATEN ?

WAT?

STADSPIRATEN is een inclusieve vorm van de *Schattenzoektocht van Vlieg* (de zomeractie van Cultuurnet). Het bestaat uit een **kaartenspel** (= zoektocht in de eigen wijk) aangevuld met een **bezoek aan een cultuurhuis**. Het brengt de kunsten en erfgoed bij elkaar en leidt kinderen tussen 6 en 12 jaar op een speelse manier toe naar cultuur en de kunsten.

DOEL?

STADSPIRATEN geeft cultuurhuizen de kans om aan de hand van een heldere methodiek kansengroepen te bereiken en een goede relatie op te bouwen met de lokale jeugdwerkingen. **STADSPIRATEN** geeft jeugdwerkers de kans om de drempel naar het cultuurhuis te overwinnen en een sterke relatie uit te bouwen met het cultuurhuis.

DOELGROEP?

Kinderen tussen 6 en 12 jaar die opgroeien in kansarme situaties en die worden bereikt via lokale jeugdwerkingen. **STADSPIRATEN** is ook geschikt voor jeugdwerkingen die geen specifiek kansenpubliek bereiken.

Verschillende soorten cultuurhuizen kunnen deelnemen aan **STADSPIRATEN**: musea, maar ook cultuurcentra, kunstencentra, bibliotheken,...

WAAR VIND JE ELKAAR?

- Culturaanbod: lokale cultuurdienst + www.UiTmetVlieg.be (zoek jouw regio)
- Jeugdwerkaanbod: lokale jeugddienst + www.uitdemarge.be

Ik ben een
STADSPIRAAT!

ZO VERLOOPT STADSPIRATEN

CULTUURHUIS

- > WIL DOELGROEP BEREIKEN (KINDEREN IN KANSARMOEDE)

JEUGDWERK

- > WIL CULTUUR OP MAAT AANBIEDEN AAN KINDEREN

STAP 1. ONTMOETING MUSEUMMEDEWERKERS + JEUGDWERKERS

- > ELKAARS WERKING LEREN KENNEN
- > AFSPRAKEN WORDEN VASTGELEGD

STAP 2. STADSPIRATENSPEL IN DE WIJK

- > JEUGDWERKERS BEREIDEN EEN ERFGOEDSPEL IN DE BUURT VOOR MET DE KAARTEN VAN STADSPIRATEN
- > KINDEREN EN JEUGDWERKERS SPELEN HET SPEL IN DE EIGEN BUURT
- > KINDEREN VINDEN SCHATKIST MET TICKETS VOOR CULTUURHUIS

STAP 3. BEZOEK AAN HET CULTUURHUIS

- > HET CULTUURHUIS BIEDT EEN (GRATIS) GIDSBEURT OP MAAT AAN

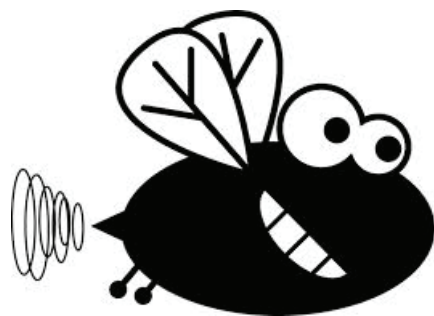
Ik ben een
STADSPIRAAT!

VOOR JEUGDWERKERS

INTRO

Dit is **Vlieg**, het maffe insect dat je de weg wijst naar leuke cultuur- en vrijetijdsactiviteiten.

De Zomeractie van Vlieg is een jaarlijkse zoektocht voor kinderen in meer dan 250 cultuurhuizen in Vlaanderen en Brussel. Tijdens de zomervakantie kunnen kinderen met hun familie op een speelse manier een museum, een festival of theaterhuis ontdekken. **STADSPIRATEN** wil ook kinderen die opgroeien in kansarme en kwetsbare omgevingen laten deelnemen aan deze zoektochten. Doordat zij van thuis uit het vaak niet gewoon zijn om aan cultuurbezoek te doen, proberen we hen te bereiden via het jeugdwerk (of andere organisaties die met kinderen activiteiten doen in de vrije tijd). Deze niet-schoolse context is heel belangrijk. Kinderen beleven in een vertrouwde omgeving met hun vertrouwde begeleiders én in hun vrije tijd cultuur.

Bij het project **STADSPIRATEN** doen kinderen eerst een zoektocht in **de eigen buurt** met de eigen begeleiders. Tijdens dit **Stadspiratenspel** verkennen ze de buurt op een muzische manier. Het spel bestaat uit een bundel kaarten met opdrachten waardoor de kinderen hun buurt anders bekijken. Aan het einde van de zoektocht vinden ze een schatkist (vooraf te verkrijgen bij CultuurNet via het cultuurhuis waarmee je samenwerkt). Hierin zitten de tickets voor een bezoek aan het cultuurhuis. De beloning is deze uitstap. Uiteraard kunnen hier andere beloningen aan toegevoegd worden (een lekker en gezond tien- of vieruurtje bijvoorbeeld).

Ik ben een
STADSPIRAAT!

VOOR JEUGDWERKERS

Het *Stadspiratenspel* is een bundel van **48 KAARTEN** met inspirerende muzische uitdagingen. Ze focussen op cultuur, kunst, erfgoed en creatief bezig zijn. Alle zintuigen worden ingezet om de waarneming en de verbeelding te stimuleren.

In 2015 werden er aan het spel een aantal extra kaarten toegevoegd rond het jaarthema 'klankprikkel'. De zoektochten in de cultuurhuizen zijn gelinkt aan dit thema.

Je speelt het spel als **één-tegen-allen**. Je kiest zelf het aantal kaarten (= opdrachten) dat je wil spelen. Jouw eigen buurt is een plek vol verwondering en verhaal. Ga op ontdekking!

Doe je ook mee met STADSPIRATEN?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

STAPPENPLAN

VOORAF

1. **Zoek op UiTmetVlieg.be** wat er allemaal te beleven valt bij jou in de buurt of vraag het na bij de gemeentelijke cultuurdienst.
2. **Ga langs** in het cultuurhuis. Vraag naar de contactgegevens van een publieksmedewerker. Contacteer deze medewerker via de telefoon of mail. Vertel dat je met je jeugdwerking graag wil mee doen aan **STADSPIRATEN** van CultuurNet.

> > **In bijlage 7 vind je hoe je zo'n mail opstelt.**

Indien ze bereid zijn om mee te doen, vraag je hen in te schrijven op de *Zomeractie van Vlieg* en **STADSPIRATEN**. Zij krijgen de kaartenset toegestuurd. Eventueel vraag je zelf ook het *Stadspiratenspel* aan bij CultuurNet.

3. Maak een **afspraak** met de publieksmedewerker. Bespreek wanneer jouw organisatie in de zomervakantie kan langskomen. Nodig de medewerker uit in jouw organisatie voor de volgende ontmoeting om de praktische zaken te bespreken. Gebruik hiervoor de checklist. Bekijk ook met de medewerker van het cultuurhuis of zij nog ideeën hebben voor het spel in de wijk: zo kan het bezoek aan het cultuurhuis hier op aansluiten.

> > **In bijlage 1 vind je de checklist.**

4. **Datum** vastgeprikt voor een bezoek in de zomervakantie?
5. Organiseer indien mogelijk een **voorbereidende uitstap** naar het cultuurhuis met alle medewerkers. Doordat jij en de andere begeleiders op de hoogte zijn hoe het er aan toe gaat, verhoog je het plezier bij de kinderen als je later het cultuurhuis samen bezoekt.
6. **Overleg intern** met de andere jeugdwerkers:
 - Wie doet de voorbereiding voor het spel in de wijk?
 - Wie begeleidt het spel in de wijk?
 - Wie gaat er mee naar het cultuurhuis?
 - Moet er aparte communicatie gebeuren naar de ouders (vb. uur van vertrek, lunchpakket,...)?
 - Moeten kinderen vooraf inschrijven?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

STAPPENPLAN VERVOLG

7. De **voorbereiding voor het Stadspiratenspel** is beperkt. Je kiest een aantal opdrachten uit de bundel. Het is zeker niet de bedoeling om álle kaarten uit de kaartenset te gebruiken: kies er een aantal leuke en haalbare uit. Indien dit samen met de medewerker van het cultuurhuis kan, is dit ideaal. Zo stem je nog beter op elkaar af en dit maakt het inhoudelijk sterker. De link tussen de wijk en het cultuurhuis zal daardoor ook meer voelbaar zijn voor de kinderen tijdens het bezoek. Indien dit niet lukt, breng dan wel de medewerkers op de hoogte welke opdrachten jullie spelen.

Voorzie 1,5 à 2 uur voor het uitwerken van het spel op basis van de kaartenset.

> > **Handleiding spel en voorbereiding: zie bijlage 2.**

Verzamel het nodige materiaal.

Het is belangrijk dat er een beloning verbonden is aan het spel. Deze beloning is het bezoek aan een cultuurhuis. Door zelf je enthousiasme te delen met de kinderen, geef je hen een groot geschenk. Vraag aan het cultuurhuis voor tickets, of maak er zelf. Iets tastbaar is zoveel leuker voor kinderen.

SPEEL HET SPEL IN DE EIGEN BUURT

8. **Speel** het één-tegen-allen-*Stadspiratenspel* voorafgaand aan het bezoek aan het cultuurhuis. Bij voorkeur in de voormiddag. Een dag voordien kan ook.

BEZOEK HET CULTUURHUIS

9. **Bezoek** samen het cultuurhuis. Zorg ervoor dat het cultuurhuis een beloning voorziet voor de kinderen na de rondleiding/zoektocht. Hiervoor

Ik ben een
STADSPIRAAT!

STAPPENPLAN VERVOLG

kunnen zij terecht bij CultuurNet. **STADSPIRATEN** sluit immers aan bij de grotere zomeractie *De Schatten van Vlieg*.

10. Vul na het spel en het bezoek aan het cultuurhuis voor elk kind een **lidkaart** in van Stadspiraten. Zo sluit je **STADSPIRATEN** af.

>> **De lidkaart vind je in bijlage 4.**
(en is de laatste kaart in de set).

11. Na de rondleiding in het cultuurhuis vinden de kinderen de schatkist van Vlieg. Hierin zit een **beloning** van de Zomeractie. Dit is een gadget en een boekje. Verdeel dit materiaal onder de kinderen. Er is ook een wedstrijd gekoppeld aan de actie: elk kind dat zich aanmeldt met een unieke code maakt kans op een prijs. Internettoegang is niet zo eenvoudig voor alle kinderen. Daarom is het een goed idee om als jeugdwerker de kinderen te registreren. Je kan gerust het e-mailadres en postadres van de jeugdwerking ingeven. Als het kind wint, wordt de jeugdwerking gecontacteerd. Geef kinderen dus ook de kans om hieraan deel te nemen!

12. **Communicatie** bij het project

Denk hierbij aan:

- Een **flyer** voor de ouders met uitleg over wat de kinderen hebben gedaan. Geef ook concrete informatie: waar is het? Hoeveel kost het? Is het museum bv. elke woensdagmiddag gratis?
- Stuur een **persbericht** naar de lokale pers. In de rustigere zomerperiode zijn ze vaak opzoek naar leuke verhalen. Nodig een journalist uit om een reportage te maken tijdens het spel in de wijk en/of de zoektocht in het cultuurhuis. Je kan ook een bericht voor opname verspreiden (met foto's) na de zoektocht.

>> **In bijlage 7 vind je een voorbeeld van een persbericht.**

Ik ben een
STADSPIRAAT!

STAPPENPLAN VERVOLG

- **Foto's** nemen? Maak op voorhand goede afspraken over het publiceren van foto's in kranten, magazines en websites. De privacy van kinderen moet goed beschermd worden.

Meer info hierover vind je op:

<http://www.childfocus.be/nl/preventie/veilig-internetten/professionelen/jongeren-en-sociale-netwerksites/het-recht-op-afbeelding>

13. Doe zowel met de kinderen als met de medewerkers van het cultuurhuis een **evaluatie**. Dit is voor alle partijen heel belangrijk. Zowel de positieve als de negatieve feedback zijn steeds leerrijk voor een volgende samenwerking.

> > **In bijlage 3 vind je enkele voorbeeldvragen die je helpen bij het nagesprek met de kinderen.**

> > **In bijlage 6 vind je een voorbeeld hoe je de evaluatie intern en met het cultuurhuis kan doen.**

Ik ben een
STADSPIRAAT!

VOOR CULTUURHUIZEN

INTRO

STADSPIRATEN is een inclusieve werkvorm gekoppeld aan de *Schatten van Vlieg*. Hierdoor betrek je kinderen met een kansarme achtergrond via het jeugdwerk bij de werking van jouw cultuurhuis. Er komen hierbij geen gezinnen maar kinderen in jeugdwerkverband naar het cultuurhuis.

Via CultuurNet.be/Vlieg schrijf je je in voor **STADSPIRATEN**. Je bestelt een *Stadspiraten-kaartenset* en neemt contact op met een lokale jeugdwerking/buurtwerking. Je kan enkel deelnemen aan **STADSPIRATEN** als je je ook inschrijft voor de *Schatten van Vlieg*. Vergeet je dus niet in te schrijven. Wie deelneemt aan **STADSPIRATEN** kan extra schatkisten en gadgets ontvangen. Bij de inschrijving van de *Schatten van Vlieg* bestel je een schatkist en de nodige gadgets. Volg het hieronder beschreven stappenplan voor de ontmoeting met de jeugdwerkers en de verdere aanpak.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

STAPPENPLAN

1. **Informeer** bij de plaatselijke jeugddienst **naar de jeugdwerking** in de buurt. Neem contact op met hen en nodig ze uit om langs te komen. Bied hen een rondleiding aan en leer elkaars werking kennen. Jeugdwerkers vinden het fijn om te zien hoe een ‘andere’ wereld ook tot bij hen komt. Probeer dus ook bij hen langs te gaan. Dit geeft vertrouwen aan beide partijen. Het is vaak een drempel voor jeugdwerkers om naar een cultuurhuis te komen.
2. Heb je een enthousiaste jeugdwerking gevonden die wil samen werken? **Neem contact op met CultuurNet** en schrijf je in op de *Zomeractie* van Vlieg, met als extra **STADSPIRATEN** via www.cultuurnet.be/Vlieg.

>> Wat heb je nodig:

- **het Stadspiratenspel: de kaartenset (te verkrijgen bij CultuurNet)**
 - **een schatkist en voldoende gadgets om aan de jeugdwerking te geven voor hun zoektocht in de wijk (te verkrijgen bij CultuurNet)**
 - **een schatkist en voldoende gadgets om te verstoppert in je cultuurhuis. Dit voor wanneer de jeugdwerking langs komt bij jullie voor de rondleiding (te verkrijgen bij CultuurNet).**
3. **Overleg** met de jeugdwerkers welke dag in de zomervakantie de kinderen langskomen en overloop samen de praktische afspraken.

>> In bijlage 1 vind je een checklist die je hiervoor kan gebruiken.

4. **Bezorg de kaartenset die je van CultuurNet ontving** aan de jeugdwerking. Deze blijft eigendom van het cultuurhuis. Zo kan je het project jaarlijks hernemen.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

STAPPENPLAN VERVOLG

> SPEL IN DE EIGEN BUURT

Voordat de kinderen op bezoek komen in het cultuurhuis, spelen ze dit **spel in de eigen wijk**. Het *Stadspiratenspel* bestaat uit een bundel van 48 kaarten met muzische uitdagingen.

Uit deze kaarten kiezen de jeugdwerkers een aantal opdrachten. Idealiter helpt de museummedewerker bij de keuze hiervan zodat de opdrachten ook een link met het cultuurhuis maken.

De opdrachten beslaan verschillende muzische domeinen. Ze gaan zowel over klank en geluid, beeld, beweging,... Bij elke kaart staat er ook een verwijzing naar een kunstenaar. Vooral de waarneming en verbeelding staan centraal. Door het brede aanbod aan opdrachten zijn er zeker een aantal die passen bij jullie cultuurhuis. De opdrachten zetten de kinderen aan tot een muzische, waarnemende attitude. Iets wat ze bij een bezoek aan een cultuurhuis zeker kunnen benutten.

De jeugdwerkers bezorgen je de opdrachten die ze kiezen vooraf. Lees ze door, wees betrokken. Zo weet je wat de kinderen hebben gedaan en misschien kan je er tijdens het bezoek aan je cultuurhuis op inspelen. Zo kan er een link ontstaan tussen het cultuurhuis en de wijk. Kunst en cultuur zijn overal aanwezig en zijn gemeenschappelijk goed.

Probeer indien mogelijk bij het spel in de wijk aanwezig te zijn.

> BEZOEK AAN HET CULTUURHUIS

5. Na deze zoektocht/spel komen de kinderen op bezoek in jouw cultuurhuis. Bied ze een **gratis rondleiding op maat met gids** aan. Dit is niet verplicht, maar wel een grote meerwaarde. De klassieke zoektocht die je uitwerkt voor de *Schatten van Vlieg* is uitgewerkt om te doen in familieverband en meestal niet zo geschikt voor een jeugdwerkgroep. We merkten in het verleden dat een rondleiding

Ik ben een
STADSPIRAAT!

STAPPENPLAN VERVOLG

op maat van de kinderen zeer goed werkt. Als je budget je het toelaat, heeft dit de voorkeur. Zorg ervoor dat de Schatkist van Vlieg aanwezig is in het cultuurhuis en vul je ze met voldoende gadgets en eventueel een andere beloning die je zelf kiest (ballonnen, snoep, stickers, museumflyers,...). CultuurNet voorziet extra materiaal voor deze doelgroep, als je inschrijft voor **STADSPIRATEN** krijg je hier meer informatie over.

6. **Communicatie** bij het project:

Denk hierbij aan:

- Heb je een **gezinsfolder** die je kan meegeven aan de kinderen? Misschien kunnen ze nog eens terugkomen met hun ouders?
- Een **persbericht** dat je kan uitsturen naar lokale pers. Lokale pers is zeker in de rustigere zomerperiode op zoek naar leuke verhalen. Nodig een journalist uit om een reportage te maken tijdens het spel in de wijk en/of de zoektocht in het cultuurhuis. Of je kan een bericht voor opname verspreiden (met foto's) na de zoektochten.

>> In bijlage 7 vind je een voorbeeld voor een persbericht.

- **Foto's** nemen? Maak op voorhand goede afspraken over het publiceren van foto's in kranten, magazines en websites. De privacy van kinderen moet goed beschermd worden.

Meer info hierover vind je op: <http://www.childfocus.be/nl/preventie/veilig-internetten/professionelen/jongeren-en-sociale-netwerksites/het-recht-op-afbeelding>

- ## 7. Organiseer zeker een **evaluatie**, zowel met de jeugdwerkers als intern. Dit is voor alle partijen heel belangrijk. Zowel de positieve als de negatieve feedback zijn steeds leerrijk voor een volgende samenwerking. Maak indien gewenst een afspraak om volgend jaar opnieuw mee te doen. In verschillende steden ontstond er een structurele samenwerking tussen cultuurhuis en jeugdwerking, o.a. C-Mine en jeugdwerk GIGOS in Genk.

>> In bijlage 6 vind je enkele voorbeeldvragen die je hierbij helpen.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

BIJLAGEN

Ik ben een
STADSPIRAAT!

BIJLAGE 1

CHECKLIST VOOR ONTMOETING CULTUURHUIS & JEUGDWERKER

- Welke dag gaat **STADSPIRATEN** door?
- Hoeveel kinderen zijn toegelaten?
- Komt er één groep of twee of meer? Bespreek de grootte van de groep.
- Indien er twee of meerdere groepen komen: komen ze op dezelfde of op een andere dag?
- Krijgen de kinderen een rondleiding op maat?
- Is de rondleiding gericht op kinderen? Heeft de gids/begeleider ervaring met kinderen (uit kansengroepen)?
- Zijn er zaken die de gids moet weten in verband met de kinderen? Bv. taalkennis, spanningsbogen, overige? Denk na over de aanpak naar de doelgroep. Bespreek dit.
- Zijn er bijzondere regels/gedragscodes in het cultuurhuis die de kinderen op voorhand moeten kennen?
- Doet de (educatief) medewerker zelf de rondleiding of komt er een externe gids? Wat is de naam van de gids?
- Neemt het museum deze kost op zich?
- Nemen de kinderen ook deel aan de *Zomeractie van Vlieg*? Weet je hoe deze in zijn werk gaat? Zijn de rondleiding en de Zomeractie combineerbaar (tijd, aandachtsboog kinderen,...) ?
- Hoe lang duurt het bezoek in zijn geheel?
- Het cultuurhuis bestelt een extra schatkist van Vlieg bij Cultuur-Net. De jeugdwerking kan deze gebruiken voor het Stadspiraten-spel in de wijk. Spreek af wanneer deze kan opgehaald worden.
- Het cultuurhuis print vooraf voldoende toegangstickets zodat deze in de schatkist bij de wijkzoektocht kunnen gestoken worden als beloning voor de kinderen. Spreek af wanneer deze kunnen opgehaald worden.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

- Leg een datum vast waarop je terug contact opneemt met elkaar vlak voor het bezoek. Probeer zo exact mogelijk het aantal kinderen door te geven en overloop de laatste afspraken.
- Wanneer speelt de jeugdwerking het spel in de wijk? Wil de cultuurhuismedewerker mee deze zoektocht in de wijk uitwerken? Indien niet: wanneer bespreekt de jeugdwerker de voorbereiding met de publieksmedewerker? Zodat weet hij vooraf wat de kinderen hebben gedaan en kunnen er linken worden gelegd.
- Hoe raakt de groep kinderen in het cultuurhuis?
- Hebben jullie alle contactgegevens van elkaar? Naam contactpersoon, mailadres, gsm en/of vaste telefoonlijn?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

BIJLAGE 2: HOE SPEEL JE HET STADSPIRATEN KAARTENSPEL ? HANDLEIDING & VOORBEREIDING

NODIG: kaartenspel en eventueel extra materiaal (op de kaarten vermeld)

VOORBEREIDING SPEL: ca. 1 à 2 uur

DUUR SPEL: ca. 2 à 3 uur (naar eigen voorkeur)

DOEN:

- Zoek een plein, speelplaats, park of stippel een route uit in de buurt van de jeugdwerking.
- Je speelt het spel zoals “één tegen allen”. Kies een aantal opdrachten uit de kaarten als inzet. Het is niet de bedoeling alle kaarten te gebruiken. Je kan deze opdrachten zeker ook nog een andere keer gebruiken! Neem zeker een kijkje naar de opdrachten rond klankprikkel, het thema van de *Zomeractie van Vlieg*.
- Kan het cultureel centrum meewerken aan de uitwerking van het spel? Misschien vinden jullie zo linken met de rondleiding die daarna volgt.
- Bepaal de duur van het spel op voorhand. Een race tegen de klok is fijn voor kinderen.
- Op de kaarten staat de duur en het nodige materiaal vermeld. Er staat telkens een verwijzing naar een kunstenaar vermeld voor als je meer wilt hier rond doen. Dit is niet noodzakelijk maar wel heel tof. Misschien kan een volgende knutselactiviteit hieraan worden gekoppeld?
- Gebruik de kaarten als opdrachten of schrijf de opdrachten over op een heel groot blad. Hang ze uit.
- Verstop de beloning of geef ze cadeau als de kinderen de uitdaging gewonnen hebben. In bijlage vind je een brief die je kan afprinten om bij de beloning te stoppen. Je kan ook een eigen boodschap schrijven.

Ik ben een
STADSPIRAAT!

CHECKLIST VOOR DE VOORBEREIDING VAN HET SPEL

- route uitstippelen of centrale plek voorzien
- opdrachten selecteren
- materiaal verzamelen
- groep verdelen (indien nodig)
- begeleiders vastleggen
- kist verstoppen
- beloning voorzien (toegangstickets + extra + brief)

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN

BIJLAGE 3 VOORBEELD VOOR EEN NAGESPREK MET DE KINDEREN

Ga in gesprek met de kinderen na de zoektocht én het bezoek aan het cultuurhuis. Dit geeft de kinderen wat tijd om te reflecteren over hun ervaringen. Betrek ook de medewerkers van het cultuurhuis: voor hen is dit ook heel waardevolle feedback!

NA DE ZOEKTOCHT IN DE BUURT

- Welke opdracht vond je de spannendste / de leukste / de raarste?
- Wat vind jij kunst?
- Is er iets van kunst in jouw buurt?
- Heeft elk gebouw in jouw buurt iets speciaals?
- Welk vind jij het speciaalste en waarom?
- Zijn er mensen in je omgeving die kunstenaar zijn?
Wat doen ze precies?
- Heb je iets nieuws ontdekt in je eigen wijk tijdens het spel?
Iets wat je voordien nog niet had opgemerkt?
- Leerde je een nieuw verhaal kennen in je buurt door het spel?
Welk?
- Welke geluiden en klanken kenmerken jouw buurt?
- Kijk je anders naar je eigen buurt of is het hetzelfde gebleven?
- Maak een ontwerp voor een nieuw kunstwerk in jouw buurt.
Dit kan een standbeeld zijn van een persoon die je belangrijk vindt in de wijk, maar ook een nieuw soort gebouw,...
Fantaseer er op los en laat de kunstenaar in je vrij.
- Wat denk je dat jullie gaan doen in het cultuurhuis? Weet je waar dat is?
Weet je hoe het gebouw eruit ziet?
Wat denk je dat je er kan zien en doen?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

BIJLAGE 3 VOORBEELD VOOR EEN NAGESPREK MET DE KINDEREN

NA HET BEZOEK AAN HET CULTUURHUIS

- Waar zijn jullie naar toe geweest?
Herinner je je de naam?
- Wie was er al eens geweest? Met wie, wanneer, waarom?
Vertel er over.
- Voor wie was het vandaag de eerste keer?
- Wat vond je ervan?
- Wat is je het meest opgevallen? Waarom?
- Was het een goede/leuke begeleider?
Waarom wel/niet?
- Zou je nog eens teruggaan met je ouders, broers of zussen?
Wat zou je hen dan tonen?
- Als je één ding van daar zou mogen meenemen naar huis,
wat zou dat zijn? Waarom?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

BIJLAGE 4: STADSPIRATEN LIDKAART

★★★ LIDKAART STADSPIRATEN

NAAM

PIRATENNAAM

LEEFTIJD

Mijn portret
als stadspiraat
hier

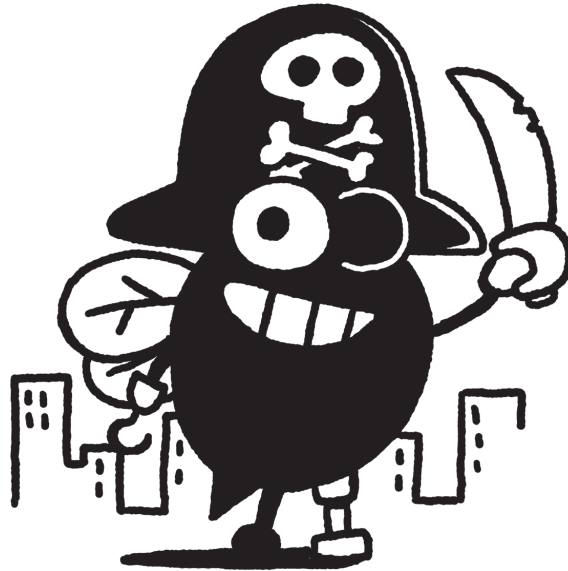
Ik ben een
STADSPIRAAT!

Ik ben een
STADSPIRAAT!

**Ik ben een
STADSPIRAAT!**

**PROFICIAT !
Jullie zijn nu Stadspiraten !**

**Als beloning mogen jullie mee
op uitstap naar**

**OINK? Wat is dat?
Heeft iemand daar al ooit
iets over gehoord
of is er iemand al geweest?**

BIJLAGE 6 EVALUATIE SJABLOON

VOOR JEUGDWERK

- Wat was de algemene indruk voor de kinderen ivm. het bezoek aan het cultuurhuis?
- Welke ervaring blijft je bij?
- Konden de kinderen iets actief doen?
- Werden de kinderen op hun niveau aangesproken?
- Was de keuze van de verhalen/kunstwerken op de kinderen gericht? Ervaarden ze het als boeiend?
- Had je de indruk dat de gids goed met de kinderen omging?
Waren de kinderen nieuwsgierig en enthousiast?
- Verliep de ontmoeting en afspraken met het cultuurhuis vlot?
Wat kan anders/beter?
- Hoe liep de communicatie met elkaar?
- Welke ervaring in het cultuurhuis blijft jou bij?
- Hoe zou jij een verdere samenwerking met het cultuurhuis invullen?
- Heb je opmerkingen over de rondleiding of zoektocht?
- Heb je tips voor de cultuurmedewerkers om zich op deze doelgroep te richten?
- Deden de kinderen ook iets actief?
- Doe je opnieuw mee? En zo ja, geef je dit door aan het cultuurhuis?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

VOOR HET CULTUURHUIS

- Hoe was jullie ervaring?
- Hoe liep de onderlinge communicatie?
- Werkte de combinatie van het spel en het aanbod van het cultuurhuis?
- Hoe was de reactie van de kinderen?
- Wat is voor verbetering vatbaar? Hoe pak je dit aan?
- Zijn er opdrachten van het *Stadspiratenspel* die je in je werking kan opnemen? Welke?
- Hoe zie je een verdere samenwerking met het jeugdwerk?
Hoe neem je dit in je werking op?
- Hoe liep de communicatie met CultuurNet?
- Is er nood aan meer ondersteuning of liep de samenwerking tussen cultuurhuis en jeugdwerk goed?
- Heb je zelf tips voor een nog vlottere samenwerking?

Ik ben een
STADSPIRAAT!

BIJLAGE 7 VOORBEELD COMMUNICATIE

- Standaard e-mails

Van het jeugdwerk naar het cultuurhuis

Beste,

Wij zijn van jeugdwerking X en hebben interesse om samen met jullie mee te doen aan **STADSPIRATEN** in de zomervakantie.

STADSPIRATEN is een inclusieve vorm van de *Zomeractie van Vlieg* (www.cultuurnet.be) die de participatie van het jeugdwerk in cultuur aanmoedigt. Graag brengen we met onze jeugdwerking een bezoek aan jullie cultuurhuis en maken we een afspraak met een publieksmedewerker. Zo leren we elkaar kennen en kunnen we afspraken voor een bezoek met onze kinderen aan jullie cultuurhuis. Past dit voor jullie op ... ?

Wij kijken uit naar een positieve reactie!

Vriendelijke groet,

(Stel enkele data voor en geef je telefoonnummer mee zodat ze jullie vlot kunnen contacteren.)

Ik ben een
STADSPIRAAT!

Van het cultuurhuis naar het jeugdwerk

Beste,

Wij zijn van x en nodigen jullie uit om op bezoek te komen bij ons. Wij willen graag met jullie aan **STADSPIRATEN** deelnemen. Dit project richt zich op cultuur voor kinderen in jeugdwerkverband. In het teken van de *Zomeractie van Vlieg* (www.cultuurnet.be) willen we kinderen in hun vrije tijd, met hun vertrouwde begeleiders, aanspreken om een bezoek te brengen aan ons Wij bieden een rondleiding of een zoektocht op maat aan. Veelal vallen de kinderen uit kwetsbare kansengroepen uit de boot van acties zoals de Schattenzoektocht van Vlieg. Met **STADSPIRATEN** willen we graag ook deze kinderen betrekken en hen een aangename cultuuruitstap bezorgen.

Spreekt u een datum af waarop we elkaar ontmoeten? Zo leren we elkaar kennen en kunnen we praktische afspraken maken.

In bijlage krijg je alvast wat uitleg over **STADSPIRATEN**. Spreekt u dit aan, neem dan zeker contact op met ons.

Hartelijke groet,

Ik ben een
STADSPIRAAT!

Voorbeeld persbericht

STADSPIRATEN is een inclusief project waarbij kinderen in jeugdwerkverband op bezoek gaan in een lokaal cultuurhuis. Voor het bezoek doen ze het *Stadspiratenspel* in de eigen wijk. Nadien gaan ze als beloning naar een cultuurhuis. Daar krijgen ze een rondleiding of doen de zoektocht van de *Zomeractie van Vlieg*. Het *Stadspiratenspel* werd ontwikkeld door BOUGIE uit Gent en CultuurNet Vlaanderen. Het zet kinderen aan om hun eigen buurt met andere ogen te bekijken. Ze ontdekken kunst, erfgoed en verwondering in hun eigen wijk. Met deze attitudes gaan ze een cultuurhuis binnen. **STADSPIRATEN** richt zich op kinderen in kansarme groepen, kinderen die thuis op vakantie zijn en niet of weinig met hun gezin aan cultuur doen.

Op (datum) werden de kinderen van jeugdwerking x echte **STADSPIRATEN**. Na een leuke zoektocht in de wijk vonden ze een schatkist van Vlieg. In de schatkist zaten tickets voor een bezoek aan cultuurhuis x. Daar werden ze verwelkomd door x en maakten ze een leuke zoektocht door het cultuurhuis. En natuurlijk kregen ze op het einde allemaal een echt stadspiratendiploma!

Reactie kindje (x jaar): *Ik vond het zoeken naar de schatkisten super. Ook het museum was leuk, helemaal niet saai zoals ik had gedacht. Ik hoop dat we nog eens terugkomen.*

Reactie jeugdwerker (x jaar): *Voor ons was het spannend: zou het wel lukken met onze gastjes in het museum? De zoektocht in de wijk was heel leuk: we deden eens wat andere opdrachten dan anders. De kinderen waren heel blij toen ze de schatkist vonden, dus plots was 'naar een museum gaan' iets om naar uit te kijken! Daar aangekomen waren ze allemaal druk en opgewonden, maar gelukkig was het een goede gids die hen echt wist te boeien. Zeker voor herhaling vatbaar.*

Reactie cultuurhuismedewerker: *Het was de eerste keer dat we deelnamen aan het Stadspiratenproject. Het was een fijne ervaring: deze kinderen hebben de kans niet om met hun ouders naar hier te komen, maar gelukkig is er de jeugdwerking! Het was een drukke maar enthousiaste groep en hun reacties op onze collectie waren echt harverwarmend.*

Ik ben een
STADSPIRAAT!

VEEL SUCCES & PLEZIER MET STADSPIRATEN !!

Voor meer info:
www.cultuurnet.be
www.bougievzw.be

Grote dank aan alle jeugdwerkingen en cultuurhuizen
die reeds een of meerdere malen deelnamen aan **STADSPIRATEN**.

Foto's via o.a. Gigos Genk, WMKJ Chambéry Etterbeek en MIM Brussel. Dank!

Ik ben een
STADSPIRAAT!

HANDLEIDING BIJ HET PROJECT STADSPIRATEN
